

ÚJ CIMBORA

KÉPES GYERMEKLAP

Süvölt a szél, fagyos ágon
Gubbaszkodik a madár,
Gubbaszkodik, álmodozik:
Hol a tavasz, hol a nyár?

Hova lett a zöld lomb, virág,
Meg a tarka pillangó?
Süvölt a szél, csörög a jég,
S nagy pelyhekben hull a hó.

1935. FEBRUÁR
20.

III. ÉVFOLYAM
5. szám

MEGJELENIK HAVONTA HÁROMSZOR - SZERKESZTI: FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: CLUJ, STR. BARON L. POP No. 5. - TELEFON: 6-87.

Mit játsszunk gyerekek?

A társas játékoknál nagyon fontos a játékrendező ügyessége. Játékrendező rendszerint a nagyok közül kerül ki, — de választható a nagyobb, ügyesebb gyermekek közül is. Leghelyesebb, ha a gyermekek maguk választják meg, ki legyen a játékrendező. Csakis olyan lehet, aki úgy a szobai, mint a szabadtéri játékokat jól ismeri. Egy játékot soká nem szabad játszani, mert megunják a gyermekek. Legjobb mindig mozgós, ugrálós játékokon kezdeni és végül esőndesebb, ülő, kérdés, felelet játékkal végezni. Arra vigyázni kell a játékrendezőnek, hogy a játékból senki ki ne maradjon, nehogy valaki mellőzöttnek érezze magát és keserőséggel a lelkében térjen haza. Aztán az is fontos, hogy a játékhevében el ne feledkezzen senki arról, hogy édes anyja hány óráig engedte el. Ezt az időt túl a lépjétek, különben oda lesz a becsület és édes anyja máskor nem engedne el benneteket játszani

Ábécé-játék.

- Hányan vagytok, gyerekek?
- Huszonnyolcan, nagyapó.
- Akkor játsszatok ábécét.
- Minden gyerek egy betűnek a nevét

kapja. Üljetek sorba vagy félkörbe. Két sorba is lehet, három sorba is. Az első gyerek neve A, a másodiké B, a harmadiké C, és tovább, amint az ábécé következik. Egy gyerek marad tanítónak. A tanító aztán valami kérdést vet fel, s a kérdés után rámutat valamelyik gyerekre. Annak a gyerekeknek olyan szóval kell felelnie, amelyik azon a betűn kezdődik, amelyet ő visel. Például:

- Mi szeretnél lenni?
- Az A feleli:
- Asztalos.
- A B feleli:
- Baka.
- A P feleli:
- Pók.

Aztán ilyeneket is kérdez a tanító:

- Mi a kedves ételed?
- Hol szeretnél lakni?
- Mit szeretnél venni?
- Mit nem árulnak a boltban?
- Milyen színű lova volt Botond vezérnek?
- Mi volt a neve? Stb.

Aki nem tud azonnal felelni, zalogot ad. Aztán másik tanító következik, de persze más kérdésekkel. Például:

- Melyik virág a kedves virágod?
- Melyik étel a kedves ételed?
- Milyen színre festetted a házadat?
- Mit dolgozol benne?
- Mondj egy történelmi nevet.

A játékban ügyeljünk arra is, hogy a C, G, O, U és Z betűket a legidősebbek kapják, mert ezekkel a betűkkel legnehezebb felelni. A C felelhet csével is, a G gyével is, az O ő-vel is, és az U ú-vel is.

Ha kevesebb a játzó 28-nál, csak annyi betűt osztunk szét, ahányan vannak.

Találós mesék.

Egy kis vas a házat őrzi.

(Lakat).

Ha vizem van: bort iszom; ha vizem nincs: vizet iszom.

(Molnár).

Hol kukorékolt a kakas olyan nagyot, hogy az egész világ meghallotta.

(Nő barokaja).

Vizen megy, nem zuhog,
sáson megy, nem suhog,
eső veri, nem ázik,
fagy éri, nem fázik.

(Arnyék).

Jár, pedig nincs lába, üt, pedig nincs keze.

(Or).

Mindörökké barangolok,
azt sem tudom: hol lakom?
Ahol járok, be-beszólok
az ajtón, az ablakon.

(Szél).

Mókázó bácsi tréfái.

I.

A gyermekeknek nem lévén tanításuk, az asztal köré ültek.

— Fogadj velem, Laci — szólt Mókázó bácsi. — hogy nem kelsz fel egyedül arról a székről, amelyen ülsz.

— Óhó, az volna csak szép! — mondta Laci.

— Nos, mibe fogadjunk?

— Egy kalap dióba.

— Helyes! Tehát próbáld meg, hogy fel tudsz-e kelni egyedül.

Laci hirtelen felugrott és ugyanakkor felkelt Mókázó bácsi is.

— Lásd, elvesztetted a fogadást.

— Én? — védekezett Laci. Hiszen fölkeltem egyedül senkise segített.

— Az igaz, felelt Mókázó bácsi nevetve, — de nem keltél fel egyedül, mert veled egyidőben kelttem fel én is.

II.

A gyerekek játszani készültek, amikor Mókázó bácsi így szólt Lacihoz.

— Fogadjunk még egyszer, hogy nem tudsz addig az asztal alatt maradni, míg háromszor rá nem ütök ezzel a bottal.

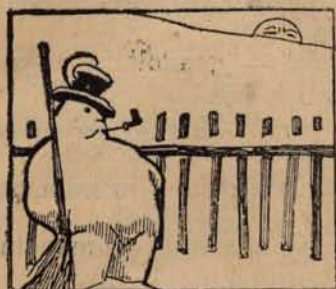
Laci fürkészve nézett Mókázó bácsira és miután arcáról semmi gyanusat leolvasni nem tudott, fogadott és az asztal aláült. Mókázó bácsi pedig elkezdett kopogni.

— Egyszer... kétszer... — és most várj holnap délig, míg megütöm harmadszor.

A gyermekek nevettek és ezuttal velük nevetett Laci is és megfogadta, hogy többször nem engedi magát rászedni.

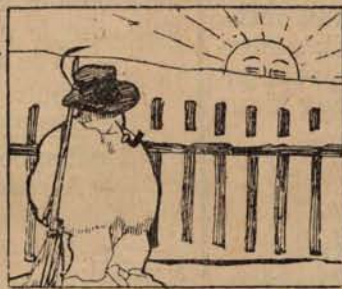

Volt király, nincs király.

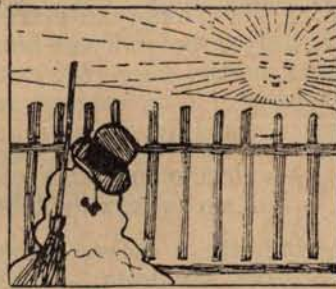
Hidegen süt a nap
Fagyasztó sugára,
Trónol a hőember
Az udvar királya.
Kidülleszti mellét
Szörnyű nagy kevélyen,
A Királyi pálcá
Seprő a kezében.

Egy nagy gyűrött kalap:
Büszke koronája,
Valaki pipát is
Dugott a szájába.
Fenn is hordja nagyon.
Nevet a nap: „Várj csak!
Majd megmutatom én
Az ilyen királynak!”

S egyre mosolygóbb lesz
A nap fenn az égen,
Királynak a pálcá
Ínog a kezében.
Neveti a kakas,
Neveti a tyúk is:
„Olvad biz ökelme,
Akármilyen úr is.”

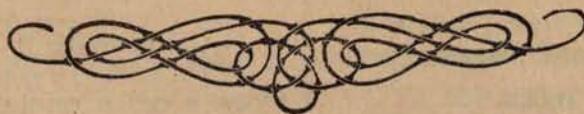
Csurgóra áll már a
Kalapja is bezzeg,
Már a kurtaszáru
Pipával se henceg.
Verebek, gyerekek
Csufolják is nagyon:
„Hát hogy érzi magát,
Fölséged a napon.”

Kiderül a napnak
Ragyogó orcája,
Egyre rongyosabb lesz
A király bundája.
Már a nyakába lóg
A koronája is
Kiesett szájából
A makrapipa is.

Süt a nap, tűz a nap
Egyre mosolygóbban,
Szegény felséges úr,
Már egyre fogyóban.
„Volt király, nincs király!”
Mondja kakas, tyúk is.
„Nagyobb úr most nála
Még a kántor úr is.”

Pósa Lajos.

A nagyravágyó csóka.

[Irta: P. Ábrahám Ernő.]

Egy kis fiú sétált az erdőben. A feje fölötti nagy tölgyfán ült egy csóka. Izgett-mozgott, illegette-billegette magát, járta a csóka-táncot, csakhogy észrevegye a kis fiú. A fiú csakugyan észre is vette, nézte, nevette, milyen bolondosan hancurozik a huncut csóka madár. Egy régi csufolódo vers jutott eszébe, gondolta, megbosszantja egy kicsit a csókát s mindjárt dalolni kezdte:

— Fekete madár a csóka,
Nem is lesz az fehér soha.

Meghallotta a csóka, mérges lett:

— Ejnye, gondolta, — még mit dalol ez a gyerek! Azért is megmutatom, hogy hiába vagyok csóka, mégis leszek én még fehér is.

Volt a közelben egy ezüstvizű tó. Hamar odaszállott s kezdett fürödni benne, hogy megfehéredjék.

Arra ment a fiú is. Meglátta a csókát s megint csak danolni kezdett:

— Hiába fürdik a csóka,
Mégse lesz az fehér soha.

Csakugyan a fehér ezüstvíz mind lepergett a csókaról és csak olyan fekete maradt, mint fürdés előtt.

— Azért mégis leszek én fehér akárhogy is, — gondolta a csóka. Volt a közelben egy malom, odaszállott s kezdett fürödni, bukfenczni az egyik zsák lisztben. Meglátta a molnár:

— Ejnye, darázs adta csókája, még mind szétveri azt a zsák lisztet, — gondolta s elkezdte kergetni. De a csóka elrepült s éppen csak annyi ideje volt a molnárnak, hogy egy kezeügyében eső vederből mind utána öntse a vizet a csókának. A víz megesapta a csóka tollát s a rátapadt lisztből egyszerre csiriz lett. Szegény csóka repülni se tudott tovább a csirizes szárnyával s örült, hogy megbújhatott a közeli bozótban. Egy hét is beletelt, míg lekopott a szárnyáról a csiriz s megint repülni tudott. Legelőször újra a fiúval találkozott, s az, mikor meglátta, megint rákezdte:

— Fekete madár a csóka,
Nem is lesz az fehér soha.

— Mégis fehér kell hogy legyek, — gondolta a csóka, — hogy ne csúfolhasson tovább is ez a huncut fiú. Elmegyek a festőhöz s fehérre festetem magamat.

Elrepült a festőhöz.

— Te vagy-é a festő? — kérdezte tőle.

— Én volnék — felelte a festő.

— Hát akkor rajta, fessél fehérre!

— Mit adsz érte?

— Három tollat a farkamból.

— Kettőt meg a szárnyadból — követelőzött a festő. Ráállott a csóka, a festő pedig fogta az ecsetjét s fehérre festette a csókát.

— Most már olyan fehér vagy, — mondta neki, mikor készen volt — hogy akár galambok közé is elmehetsz.

— El is megyek én! — gondolta a csóka.

Elrepült a galambok közé.

— Miféle madár ez? — kérdék egymástól a galambok.

— A csőre, mint a csókáé, — mondta az egyik.

— A karma is, akár a csókáé, — mondta a másik is.

— A szárnya is csókaszárnny — gyanakodott a harmadik is.

— Ha fehér nem volna, azt mondanám, hogy csóka, — mondta a negyedik, — de én még sose láttam fehér csókát, hamar, verjük el, míg össze nem csipdes bennünket.

A csóka erősebb volt, de a galambok többen voltak, hát jól elverték, megtépázták a csókát.

— Ejnye, — gondolta a csóka — nem jó világ ez itt. Már akkor inkább visszamegyek a csókák, varjuk, meg a hollók közé.

Hamar visszarepült a csóka-varjú-holló erdőbe.

Na hiszen, jókor érkezett! Éppen gyűlést tartottak a hollók, a varjak, meg a csókák. Egy öreg, száz esztendő, pápaszemes holló elnökölt. Mindjárt meglátták a fehér csókát.

— Csóka vagyok! Csóka vagyok! — bizonygatta a csóka.

— Nem vagy te csóka, mert fehér vagy, — mondták neki.

— Huncut vagy te, — mondta az egyik csóka.

— Nem jóban jársz te, — mondta egy holló is.

— Zúzád, májad, mind hamis — tóditotta egy öreg varjú.

— Csípjed! — mondták a hollók.

— Vágjad! — mondták a varjak.

— Kopácsoljad! — mondták a csókák.

Nekiestek szegény csókának valamenyien s csóka csipte, holló vágta, varju kopácsolta.

Alig tudott előlük elmenekülni szegény megtépázott csóka. Repült egyenesen az ezüstvízű fehér tóhoz.

— Mégis jobb lesz, ha lemosom magamról a festéket, — mondotta — mert ha már csókának születtem, úgy látszik, feketének kell maradnom.

Lemosta magáról a festéket s megint fekete lett. Éppen akkor arra ment a fiú is. Mindjárt dalolni kezdte:

— Fekete madár a csóka,
Nem is lesz az fehér soha.

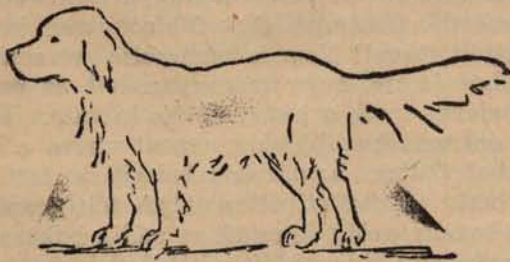
— De hiszen, — mondotta a csóka — én velem ugyan nem járatod többé a bolondját.

Mérgesen rákiáltott a fiúra, hogy: — Csók! Csók! Csóka! — s visszarepült az erdőbe. Megint nagy gyűlés volt s megint együtt volt mind az egész környékről a sok holló, varjú, meg csóka. Szegény sokszor megtépázott csóka eleinte bizony bújt, rejtőzködött előlük, de lassan, lassan mégis közibük bátorodott.

— Hiszen már fekete vagyok, — gondolta, — mért bántanának?

— Nini, hisz ez a mi megtépázott csóka kománk, — kiabálták a csókák, a varjúk, meg a hollók, mikor észrevették. De most már nem bántották.

— Fekete vagy, csóka vagy, — mondták neki, s megint visszafogadták maguk közé.

*Becsüld meg a kutyát, háznak hű öre,
A rossz embereknek haragos üzője.
Gyermekek pajtása, vidám játszótársa,
Legelő báránycák éber kis juhásza.
Vess neki, vess koncot, egy-egy jobb falatot,
Oszd meg vele mindig, amit Isten adott.*

Csevegés Tudóka Ferkóval.

— Élet a hó alatt. —

Erdőt, mezőt hó borít. Jégkéreg vonja be a folyókat.

— Édes apám, hova lettek a bogarak, a mezők ürgéi, a mókus, a hörcsög, a medve, a hal, meg az a sok-sok állat, amiket nyáron láttunk?

— A bogarak egyrésze elpusztult, édes fiam. Láthattad ősszel a konyhában, hogy söpörte össze Mari mindennap a sok elpusztult legyet. Éppígy pusztultak el a pókok, a szunyogok, a pilléfajták az első dérrrel. Marad azonban közöttük elég, amelyik egy-egy sarokban, vagy védett helyen meghuzza magát. Ezek álomba dermednek, s csak tavasszal élednek fel újra.

— A méhek, hangyák is elpusztulnak?

— Nem — ezek megmaradnak. Pl. a méhek összebujnak szorosán és így melegítik egymást s alusznak. Csak, ha nagyon megéheznek, nyitják föl szemüket. Jó ilyenkor a nyáron át nagy szorgalommal összegyűjtött méz.

Ebből táplálkoznak. A hangyák leássák magukat jó mélyen a földbe s megdermedten alusznak át a telet. Hasonlóan a szarvasbogár, cincér, meg a többiek.

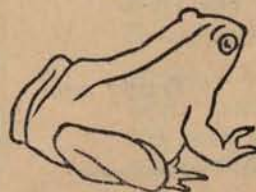
— Hát a mókus, mit csinál télen?

— A mókus fiam! Neki van a legjobb dolga. Már kora ősszel kinéz magának egy száraz odút, azt telehordja dióval, mogyoróval, aztán az első hideggel beköltözik. Mohából puha ágyat vet magának, a nyílást betömi. Jöhet aztán a fagy, szél, a vihar, a mókus nyugodtan alhat. Ha megéhezik, ott a kamrá, nem kell a szomszédba menni kölcsönkérni.

— Más állat is gyűjt magának, ugy, mint a mókus?

— Igen, például a hörcsög is. Mélyen a föld alatt van a lakása. Apró kamrák mindenfelé, tele gabonával. A kigyó, a gyík, a béka, meg a sok cserebogár is mélyen a földbe dermedve várják a tavasz életrekeltő napsugarait.

— Hát a medve, hogy huzza ki a telet?
 — Hasonlóan a mókushoz. Ő is behuzó-
 dik egy barlangba. Ő ugyan
 nem volt olyan előrelátó, mint
 a kis mókus, nem gyűjtött ele-
 séget. Így hát legfeljebb csak
 álmában nyalakodik a mézes-
 bödönből és csámcsog a finom,
 illatos málnából. Alszik egyhu-
 zamban egész Gyertyaszentelőkig
 — akkor szétnéz egy kicsit a
 téli világban, ha gyenge enyhe

az idő, nagy dörmögve visszahuzódik. — Csa-
 fóká az idő — nem kell neki hinni, még ezután
 lesz a hideg tél! így gondolja. De, ha ropogós,
 kemény hideg van, kinn marad. Ő már tudja,
 hogy most adja ki a tél utolsó mérgét, aztán
 nehezen bár, de mégis eljön a tavasz.

— Milyen érdekes a természet télen is
 édes apám. A jó Isten gondoskodását lehet
 látni mindenben. Lám, még arra a kis hangyára,
 bogárkára is vigyáz, téli álmot bocsát rá, hogy
 tavaszig a kegyetlen hidegben el ne pusztuljon.

— Jól mondod Perkó fiam. Felmérhetet-
 len a jó Isten bölcsessége és jósága teremtmé-
 nyei iránt. Áldassék is érte az ő neve.

Magduska harisnyája.

Magduskának lyukas lett a

Pici harisnyája

Kikandikált belőle már

Minden ujjacskája.

Apukának nincs most pénze

Új harisnyát venni,

Gondolkozik Anyukája:

Jaj, mit kéne tenni?

Elővesz egy még rosszabbat

S foltot szab a lyukra,

Jó lesz így, míg Apukának

Lesz pénze az újra!

Kis Magduska nem resteli,

Ha ruhája foltos,

Szégyenkezni annak kell csak,

Aki hanyag s rongyos.

Erzsike néni.

Talpas és Barnabás kalandos utazása repülőgépen.

Írta: **Teleky Dezső.**

(15. folytatás.)

— Éljen! Éljen! — tört ki belőle a nagy
 öröm. — Ott a repülőgép! De a kiskését, meny-
 nyien veszik körül! Talán csak nem dézsmálják
 meg a konzerveimet!?

A taxi közvetlenül a repülőgép mellett ál-
 lott meg, amelynek tulsó oldaláról ugyanabban
 a pillanatban egy fürgé alak ugrott le.

— Hohó! Ki az ott? Megállj! — ordította
 Talpas haragosan. — Ki az a vakmerő, aki en-
 gedélyem nélkül mert felülni az én repülőgé-
 pemre?

Az erélyes kérdésre előáll a fürgé ember.

— Engedje meg, uram, hogy mint földije s
 egykori polgártársa bemutatkozzam. Csillag
 Móni újságíró vagyok . . . Igenis . . . itt az új-
 ságírói igazolványom, mely felhatalmaz arra,
 hogy minden helyre beléphessek, ahol valami
 érdekes megírni valót találhatok . . .

— Mit maga akar rólam írni? Akkor a rek-
 lámot is bizonyára maga eszelte ki! Hát tudja
 meg, hogy rólam senki se írjon! !

Ezzel se szó, se beszéd, egyik praclijával
 megragadta hátul a gallérját, a másikkal azt a
 kiemelkedő helyet fogta meg, ahol a nadrág-
 szár ketté szokott válni, aztán Csillag urat ég-
 felé emelve úgy beleteremtette a méter magas
 hókupacba, hogy termete fejestül a derekáig
 süppedt be a hóba.

A közönség a cirkuszi mutatvány után ré-
 mültlen megfutamodott.

Elöl futott a rendőrbiztos, akit azért küld-
 tek ki a helyszínére, hogy állapítsa meg micsoda
 huncutság van a medvekomédia mögött? A ren-
 dőrbiztos megállapította, hogy ez nem komé-
 dia, hanem valóság, melynek magyarázatot adni
 csak az ördögösséggel lehet. Ő bizony nem kezd
 ki a sátán fiával! Nem is tanácsolja ezt senki-
 nek! Úgy érezte, hogy megzavarodott az esze,
 sőt ráadásul még a hideglelés is kirázta. Va-
 cogva érkezett haza! Dehogy ment vissza a hi-
 vatalába! Otthon hamarosan bebújt az ágyba,
 s két hétig önkívületi állapotában félrebeszél.

Csillag úr pedig fejestállva, addig bokázott,
 amíg valahogy kivergődött a hóból. Ő is megira-
 modott. Hátra se nézett. Még a cilinderét is ott
 hagyta emlékül.

— No most tiszta a levegő! — szólt Talpas
 Csing Ling barátjához, aki maga is megszep-
 penve nézte a gyors terepváltozást. — Ezek
 után alapos szemlét tarthatok, nem hiányzik-e
 valami a csomagjaimból?

— Arról biztosíthatom, hogy egy tője sem fog hiányozni. Hollandiában nincsenek tolvajok. — Felelte Csing Ling határozottan.

— Mégis apróra mindent meg kell nézmem. Nincs-e megrongálva a gépezet? Nincs-e elfűrészelve a kormányrúd? Nincs-e meglazítva valamelyik fontos csavar? Ez a Csillag úr szerfelett gyanus ember. A mai világban még anarchista is lehet, aki ekrazittal dolgozik. Lehetséges, hogy merényletet készített elő. Nézzük hát meg!

Talpas felugrott a gépre, ahol huzamos ideig mindent alaposan megvizsgált. Egyszer csak diadallal felkiáltott: Megvan! Megvan! Mondtam, ugye, hogy merénylet?! Ime itt a bizonyíték: ez az üvegcse! — s felmutatta Csing Lingnek azt a kis barna üveget, amelyet a volán közelében talált!

— He hehe! Engem is el akartak attatni. Csakhogy én tudom, hogy mi az a kloroform! S tudok én olvasni is! Itt az írás rajta!

Azzal az üvegcset indulatosan behajította egy közeli bokorba, aztán leszállott.

— Még egyszer megkérem, legyen segítségemre drága Csing Ling barátom! — szólt már egész higgadt hangon a kínaihoz. — Beiáthatja, hogy én a gépet semmiesetre sem hagyhatom el. Megkérem tehát, menjen el az állatkertbe. A taxi még úgyszólamint kifizetve, azzal visszamehet. Menjen, s hozzon hírt az én szegény elzárt barátomról, Barnabásról!

— Szívesen! — mondta Csing Ling előzőeken mosolyogva. — Sőt, ha kívánja, elő is segítem barátjának megszöktetését. Érdekében — amit csak lehet — mindent megcsinállok.

— Igazán? Milyen nagylelkűség! Fölötte kedves! Köszönöm! Köszönöm! — hálálkodott Talpas Koma.

— Akkor első sorban adok önnek egy kemény, éles acélreszelőt, s erős feszítővasat. Valahogyan észrevétlenül csúsztassa be ezeket a szerszámokat a ketrecbe. Barnabás kemény legyen, tud ezekkel bänni. A megszöktetést éjjelre kellene halasztani. Akkor ez könnyebben megy. Még csak annyit, hogy az állatkerttől nincs messze a Singel-gracht, vagyis az a félkör alakú csatorna, mely a belvárost részben körülveszi. Azon keresztül a víziút majdnem egészen ideig vezet. Különbösen néhány sort is írok szerencsétlen kollégámnak. Szíveskedjék azt is kézbesíteni.

— Kívánsága szerint cselekszem, s örvendeni fogok, ha valamiben kedvére tehetek! — mondta Csing Ling készségesen. — Kérem a szerszámokat és a levelet. Én azonnal indulok.

Vigan töfögött a taxi az állatkert felé, mely gyönyörű virágágyakkal, bokrokkal, tavakkal berendezett, hatalmas méretű parkban foglalt helyet. Csing Ling megérkezve a kert kapujához, kifizette a viteldíjat, s azután gyors léptekkel haladt abba az irányba, ahol a kívánsi község a legnagyobb tömegben állott. Barnabás a nap hőse csakis ott lehetett.

De Csing Ling — sajnos — nem tudott annyira elrejtőzni, hogy némiképp megközelítse Barnabás uram ketrecét, akkora volt a zsúfolódás. A tömeg hangulata különben nagyon izgatott volt. Mindnyájan Barnabás beszédét szívesen hallgatták. Csakhogy a medvekoma esökönyösen hallgatott. Egy szó nem sok, de annyi sem jött ki a száján. Így bosszulta meg magát azért a sérelemért, hogy orvul törbe ejtették és rácsos ketrecben közszemlére, szégyenletes pellengére állították.

Az óriási nyilvánosság, amely elől nem rejtette el magát, kezdetben nagyon idegessé tette. Dörmögött is, dirmegett is nagy bosszúsán, úgy igazi medvemódra. (Folyt. köv.)

A kis utcán, a nagy utcán.

*A kis utcán, a nagy utcán
Soh'se volt ily lárma!
A sok gyerek sikongatva
Szalad az utcára.*

*Szedte-vette sok vitéze!
Adta katonája!
Kit hátba dob, kit orron dob
Kemény hólabdája.*

*Hull a gólyó, foly a csata...
Nehagyd magad Palkó!
Puff ide is! Puff oda is!
Szedd a lábad Jankó!*

*Hajítsd vissza te kis babszem!
Dobj kettőt egy szuszra!
Nó, még egyet az orrára!
Nesze neked muszka!*

A kis kanári.

Irta: Gyökössy Endre.

A nagy esőzés után roppant megdagadtak a hegyekről völgybe esörgedező patakok és csak úgy öntötték a vizet a völgyek ölén bandukoló folyókba. De a folyók álmodozásukból hirtelen fölébredtek s a megsokasodott vízzel neki iramodtak szilajon.

Az egyik erdélyi pici falueskában ijedten futottak a templomhoz az emberek s ijedségük még fokozódott, mikor a torony harangjai megszólaltak. Most nem azt mondta a harang:

— Bim, bam! Békesség, gyertek imádkozni!

Most azt verte:

— Bim, bam! Jajjaj, fussatok, emberek! Bim, bam! Jön az árvíz! Bim, bam! Elszabadult a folyó! Szaladjunk, szaladjunk!

És a gyöngye szalmafedelű, fa-falu házai egymás után roskadtak össze a rájuk rohanó víz ölelésében. Három-négy óra múlva csak a templom állott még a dombon s a mellé épített papi lakást nem rongálta meg az árvíz; de már annak is nyaldosta, öntözte a lábát a tajtékozó habotvető hullám.

Bent a papi házban a tiszteletes úr kis lánya Benkő Juliska ragyogó szemmel nézte a csillogó ringó roppant vizet; nem tudta megérteni pici eszecsskéje még a falu végtelen veszedelmét. Tap-sikolva kiáltotta:

— Nézd csak, kanári madárkám, idejött a tenger. Látod: az a sok-sok víz a tenger. Anyuka úgy mesélte nekem.

A kis kanári kisétált a nyitott ajtón a fi-nom sárga drót kalitkából. Leült a Juliska te-nyerére s úgy bámulta a beláthatatlan vizet; közben-közben pedig egy-egy szép dalba kezdett

— Igen, kanári, ez az Óperenciás tenger; ezen túl van a kidült-bedült kemence, melyben a soha el nem fogyó kalácsot sütik.

A kis kanári abba-abba hogyta a trillázó éneket s okos szemét hol a kis Juliskára, hol a végtelen tengert nézegette.

Odakint pedig a víz egyre emelkedett. A egész falu a templomba menekült. Ott énekelt és imádkozott. A tiszteletes úr szép prédikációt mondott az özönvízről nekik. Majd leszállott a szósze-kéből s a templom udvarán így szolt a bíróhoz:

— Rójjunk össze hamar egy kis tutajt s három-négy ember evezzen át a vízen és siessen a rossz hírrel az alispán úrhoz. Kérjünk segítséget; mert itt reggelig még talán megleszünk; de ha tovább is nő a víz: ránk omlik halomra a templom is, a papilak is

Hamar munkába álltak az emberek s nem-gókára már a vízen úszott a tutaj...

És este több száz katonával megérkezett az alispán is. Mindjárt megállapította, hogy a bíró nem nagyította a dolgot.

A toronyból jól látták a remegő emberek a több száz katona közt mutogató, magyarázó alispánt; boldogan villant meg a szemük, mikor észrevették, hogy négy-öt szekérről csónakokat szednek le s a vízbe eresztik őket. Egybe-egybe két katona ugrott és gyors evezéssel közeledtek a templom felé. A többiek meg a fákat döntö-gették ki sorra s tisztán látták, hogy azokból tutajokat faragnak, eszkábálnak össze.

S először a gyerekeket és asszonyokat vitték ki a szárazföldre a pusztító víz hátán ringó csónakokban a katonák.

Az egyik csónakra a tiszteletes asszony ült a kis Juliskával. A csöpp lányka csak most kezdte érezni, hogy ez az Óperenciás tenger a falu veszedelme.

— Nem hagyom itt a kanárit, anyuka; le-dül a mi házunk is s akkor meghal az én kanári madaram is; nem hagyom itt; nem hagyom!

Sok vesztetni való idő nem volt. A tisztele-tes úr beszaladt hát a házba gyorsan; kihozta a kaliekában nyugtalanul ugrádozó madárkát s odaadta a kis leányának.

Aztán siklott a könnyű csónak. Hamar el-hagyták az egyik előttük uszkáló tutajt, melyen hét-nyolc gyerek s három-négy asszony szo-rongott.

De ekkor valami váratlan, erős hullám úgy kapta oldalt a kis csónakot, hogy az egy szem-pillantás alatt fölborult. A katonák a már-már elmerülő kis Juliskát és a tiszteletes asszonyt emelték ki a halál öléből. Belekapaszkodtatták őket a csónak orrába s úgy várták az utánuk uszó tutajt, honnan jól látták a veszedelmet az emberek.

A kis Juliska egyik kezében szorongatta most is a kaliekát s mikor egy kicsit magához tért: kinyitotta az ajtaját.

— Menekülj, kis kanárim, menekülj.

Még a két hős katona is csudálkozva nézett a bátor kis leányra. S mikor a madárka kirepült, eldobta Juliska az üres kaliekát.

A tutajon aztán szerencsésen partot értek a gyerekek, asszonyokkal ők is.

Ekkor hirtelen a Juliska vállára repült egy csöpp didergő sárga madárka és a fülébe zen-gett valami szép-szép éneket. Bizonyosan hála-adó zsoltár volt.

Juliska fölrebent:

— Te vagy, édes kanárim?

Az pedig azt dalolta rá:

— Persze, hogy én vagyok; a tied maradok.

Hájas, Kuncsor és Joko.

Szomoruan ballagott két szegény vándor végig az utcákon. Nem is csoda, ha szomorúak voltak, mert bizony a sorsuk szomorú volt.

— Hej, Kuncsor barátom! — szólt Jokó a megsántult, megvakult öreg majom. — hej, de másként jártunk hajdan ezeken az utcákon!

— Az ám, kedves Jokó! Akkor még fiatalok, híres művészek voltunk, mindenki tapsolt, mindenki jól tartott. Most már ránk se néznek s örülnünk kell, ha fel nem rugnak minket, szegény koldusokat.

— Bizony sokszor háládatlan a világ! sóhajtott a Jokó. Mennyit mulattattuk és most, hogy elöregedtünk, senkise gondol ránk.

— No, ne panaszkodjunk. Azért mégis találunk mindig jó szívekre is, akik adnak alamizsnát. Az igaz, hogy ma rossz napunk volt.

— Kivált neked hűséges Kuncsor. Te még semmit sem kaptál, pedig inkább én éheznek. Ha te nem volnál, nem vezetnél, mi lenne belőlem!

— Sohase emlegesd, hiszen csak nem hagyhatlak el a bajban. No de várj csak, mindjárt lesz nekem is jó ebédem. Itt látom Hájas ura boltja ablakában, a sok jó ennivaló közt. Jól emlékszem rá, sokat mulatott a mi mutatványainkon. Bizonyosan ad néhány jó falatot.

Odaálltak és szerényen kértek alamizsnát

— Mi az? Mit akartok? — förmedt rájuk Hájas úr. Talán bizony koldultok? Takarodjatok el rögtön! MenjeteK dolgozni!

— Megtennők szívesen — felelte Jokó. D már nem bírjuk folytani a mesterségünket. Ki vönültünk belőle. Azért hát egy k's alamizsná

kérünk, csak egy pár falatot társamnak a hű Kuncsornak.

— Nem adok semmit, takarodjatok!

— Hej, nem így szólt hozzánk hajdan, amikor mulattattuk.

— Akkor úgy volt, most meg így van, — felelte a szívtelen Hájas. És elkergette őket.

Ez már mégis bosszantotta Jokót, de Kuncsört is, aki nagyon éhes volt. Elmentek biztos helyre, aztán bosszút forraltak, ki is főzték és Kuncsor visszatért egymaga Hájas úr boltja elé.

— Nem adtál egy-két falatot, majd veszek többet is.

Kileste, amint Hájas úr egy pillanatra befordult a boltjába. Ekkor Kuncsor hirtelen elkapott egy kövér sonkát és futásnak eredt vele. Csakhogy Hájas észrevette és utána szaladt.

— Tolvaj! Fogjátok meg!

Kuncsor azonban jobban tudott futni és elmenekült egy rejtekhelyre, ahol éppen az utolsó falatot rágtá le a csontorról, amikor Hájas úr rátalált a zsandárokkal. Kuncsört és Jokót is becsukták, mint tolvajokat és most még szomorúbbak voltak.

— Rosszul cselekedtem — szólt Kuncsor búsan. Eddig szegények voltunk, de legalább becsületesek. Most ez is oda van.

Hájas úr is búsult otthon.

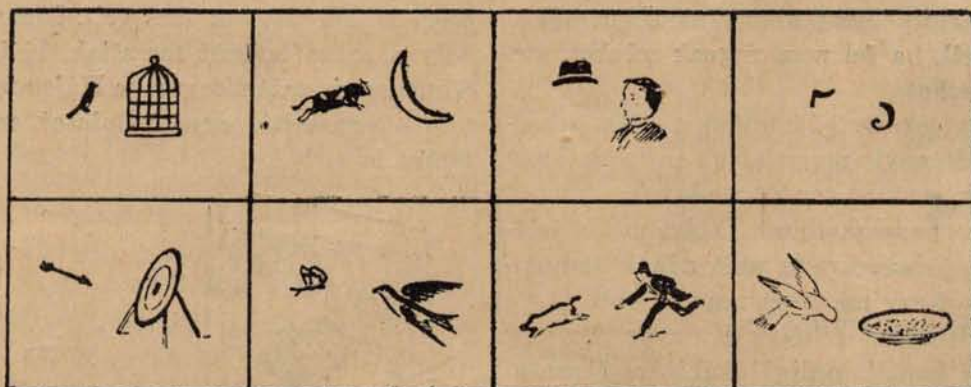
— Adtam volna neki egy-két jó falatot, nem veszett volna oda az egész drága sonkám.

GYEREKEK! Az előfizetési díjról ne feledkezzetek meg.

Búvós képek.

Jól nézzétek meg előbb szabad szemmel ezeket a képeket! Ugy-e, hogy a madár künn ül kalitka előtt, a bika a hold szarva felé rohan, a kalap nincs még a bácsi fején, az 5 szám kétfelé törött, a nyíl most repül a céltábla felé, a lepkét

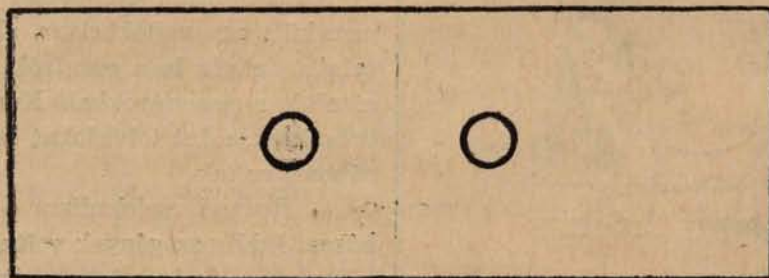
belül két arasznyira a papirszelet mögé. Kinek milyen a szeme, aszerint próbálgassa, hol közelebbre, hol távolabbra a papirszeletet is, a képet is mindaddig, amíg a következő csodát nem látja.

még nem csipte el a madár, a fiu még nem fogta meg a malacot, a galamb még messze van a búzás táltól. Ugy-e, hogy szabad szemmel mindezt úgy látjátok?

No, de most rajzoljatok egy papirszeletre s vágjatok ki két-két kerek nyílást, akkorát és egymástól akkora távolságot, aminőnek ez az ábra mutatja.

Ha a papirszelet két nyílásán keresztül nézzük a képet, egy bizonyos távolságban a két kerek nyílás egyé olvad össze s a madárkát a kalitkában, a bikát a hold szarván, a kalapot a bácsi fején, az 5 számjegyet két darabját egyben, a nyílat a céltábla közepében, a lepkét a madár csőrében, a malac lábát a fiu kezében, a galambot a búzás tálban láthatjuk.

S nézzetek meg egy-egy képet most ezen a kerek nyíláson keresztül. A papirszeletet a jobb kezetekkel körülbelül arasznyira tartjátok a szemetek elé, a képet pedig a balkezetekkel körül-

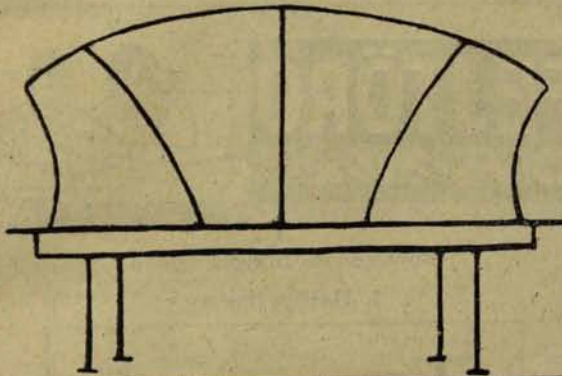
Épp csak egy kis türelem kell hozzá, hogy a képet s a papirszeletet a kellő távolságba igazítsuk.

Rajziskola.

Vezeti: Kürty Klára.

Ugy-e, megmondtam a multkor, hogy rövide-
sen nehezebb feladatot kaptok. Még ki sem lép-
tünk a szobából s már is találtunk egy olyan tár-
gyat, amelynek lerajzolásához nem elég, ha csak
egyenes vonalakat tudunk húzni. Ezzel a divány-
nyal a bútorok rajzolását be is fejeztük. Kiván-
csi volnék arra, hogy közületek ki tud egy szo-
bát legügyesebben berendezni azokkal a bútorok-
kal, amelyeket tanultatok.

4. sz. minta.

Nagyobb Cimboráink figyelmébe.

Mit jelent ez a szó: cserkészni!! Annyit je-
lent, mint *figyelmesen kutatni*. Kutat az, aki va-
lamit meg akar találni, vagy meg akar tudni.

Aki az életében meg akarja találni a jót és a
szépet, s aki tudásához is össze akarja szedni a
szükséges, vagy hasznos ismereteket, az a *művel-
désnek és a tudománynak a cserkésze*.

Mától kezdve az Uj Cimborá hasábjain rovat
fog megjelenni, amelyet Cserkész bácsi vezet.

Ez a rovat mindenről fog szólni, ami értelmes,
tanulmányozó gyermeket érdekelhet s ami lelki
nemesítésére szolgálhat.

Betekintünk majd a természet csodás világába.
Beszélgetünk majd az ásványokról, növények s
állatok életéről, a mi jó öreg Földünkről, tenger-
ről, égi testekről, csillagokról, sőt mi magunkról
is. Felsorakoztatunk erkölcsi példákat a történe-
lemből, hasznos, gyakorlati tudnivalókat a min-
dennapi életből, és így tovább.

Cserkész bácsi legfőbb célja, hogy ez a rovat
necsk a fiúknak, hanem a lányoknak is tessenék.
Ez a rovat tanulságos, ismeretterjesztő, érdekes
és változatos tartalmu akar lenni.

Olvassátok figyelemmel ezeket a színes közle-
ményeket, melyek, ha tárgyukat tekintve, látszó-
lag nem is függnek össze, azért mégis kiegészítik
egymást.

Ha ezt a rovatot rendszeresen olvassátok, a
természet csodálatos műhelyéből mindinkább
megismeritek Isten végtelen nagyságát és gond-

viselését, a szemetek élesebben fog látni, lelketek
jobban fog mindent megérezni és megérteni, s az
élet szépségeit megtanuljátok értékelni és be-
csülni.

Szeretettel üdvözöl Titeket a legközelebbi ta-
lálkozásig
Cserkész bácsi.

Az Uj Cimborá országos rajzkiállítása.

Nagy érdeklődés mellett nyílt meg az erdélyi
gyermek nagy rajzkiállítása február 17-én a
Minerva R.-T. képművészeti termében. Több, mint
ezeröttszáz rajz és festmény érkezett be vidékről
és helyből. A kiállítás fele természetesen a helyiek
rajzaiból kerül ki. Kedvesek a 3 és fél éves Szász
Gézuka autói, a 4 éves Szervácus Tibike korcs-
mai jelenete, szántalpa, az 5 éves Henner Aranka
karácsonyi üdvözlője és karácsonyfája, a 6 éves
Adorján Csaba tornázó figurái s autói, a 7 éves
Bickel Ivánka autói, repülőgépei, az I. elemista
Róna Ivánka, Miklós Vili, Bánffy Katinka rajzai.
Ezek a legfiatalabb kiállítók. A figyelmes szem-
lélők a kis primitív rajzokon keresztül szinte bele-
lát a gyermek lelkébe: hogyan gondolkodik, ho-
gyan látja maga körül a világot a mai gyermek.

Érdekes megfigyelni az egyes iskolák bekül-
dött rajzanyagát. Minden iskolának van valami
érdekessége. Az oradeai kis cimborák például a
kivágásos képekkel tűnnek ki, a helybeli Ref.
Leányfőgimnázium gyönyörű tervezéseivel, az
unitárius főgimnázium eredeti és érdekesebbnél-
érdekesebb Uj Cimborá plakátjaival, a ref. főgim-
názium pasztell és olajfestményeivel. Vannak
aztán gyermekek, akiknek eredeti elgondolá-
sú rajzai kivételes tehetségről tesznek tanubizonyosá-
got. Így a III. elemista Sebesi Pistuka, (Ref. kol-
legiumi elemi), a IV. elemista Cezar Cimponeriu
(Școala Aplicație), az V. el. Téglás József (Școala
Prim de stat. No. 3.), V. el. ot. Aszlan-László (Școala
Prim de Stat No. 2.), I. g. o. t. Lakatos István
Satumare (Ref. főgimn.), Kabay Béla III. g. o. t.
(Ref. főgimn.), Póczy Klára I. g. o. t. (Ref. leány-
gimn.), Hodis Ily (Liceul de Fete Reg. Maria).

De nemcsak ezek, hanem még egy sor megem-
lítésre méltó rajz, amelyek mind érdemesek a
bírálbizottság jutalmazására.

Hogy melyik rajz milyen díjat érdemel, azt a
következő számunkban fogjuk közölni.

Mindent egybevéve az Uj cimborák országos
rajzkiállítása azt a tanúságot vonatja le velünk,
hogy a mai felfokozott életigények, technika hala-
dása mellett a kézügyességnek, rajztudásnak nagy
fontossága van. Nemcsak a művészetekben, de
ugyszólván az ipar minden ágában. Alig képzel-
hető el asztalos, cimpfestő, szabó, cipész, plakát-
tervező, műszaki rajzoló, mérnök, néptanító, orvos,
varró rajztudás nélkül. Még az üveg- és textil-
gyárakban is szükség van a rajzra és festésre.

Ha tehát a rajztanulás fontosságára akarjuk
a figyelmetek ráirányítani kis cimborák, tesszük
azért, mert tudjuk, hogy annak később nagy hasz-
nát veszitek.

Az Uj Cimborá hírei.

A helybeli kis cimboráinknak üzenjük, hogy
szombaton délutánként bélyegersedéltánókat
tartunk 4 órától 6-ig. Kiki elhozhatja a csere-
berére a fölösleges, kicserélendő bélyegeit.

MARCELLA NÉNI PÓSTÁJA

KIS CIMBORÁK felhívjuk figyelmeteket, hogy az „imprimate” jelzéssel való küldés levelekre nem vonatkozik — csak a kis rajzfüzetekre. Tehát, ha levelet irtok, akkor a rendes 7 lej portóval kell el látni.

Otordai Weress Zsófia IV. el. o. t. Nagyon örültem a látogatásnak. Rajzaidat elvisszük a nagy rajzkiállításra. Örömmel hallom, hogy te is, Edithke is olyan szeretettel olvasgatjátok az Uj Cimborát. A rejtvény megfejtésed hibátlan, a sorsoláson részt is vesz. — Tokay Paula V. el. o. t. Új kis cimboránk nagy szeretettel fogadunk magunk közé. A beküldött rejtvényfejtés jó. A rajzkiállításra eljőjj majd. — Gr. Degenfeld Anny I. e. o. t. Jaj, be kedves levelet írtál nekem kiesi Anny, örömben kétszer is elolvastam. Irod, hogy az első osztályba jársz és nagyon szeretsz tanulni, már minden nagy betűt ismeresz, most már csak az olvasmányok jönnek. Ez igen szép eredmény. Örülsz a tételnek, meri sokat rögzízel. A beküldött rejtvénymegfejtés nagyszerűen sikerült — az új rejtvény is jó. Közlésre is kerül. — Szabó Dezsőke II. el. o. t. Először írtál Dezsőke az Uj Cimborának. De én ebből az első levélből is látom, kiérszem, hogy ehhez a kis újsághoz te mindig ragaszkodni fogsz. No írj majd máskor is. A rejtvénymegfejtés nem egészen sikerült, de sebaj, majd megtanulod. — Dibáczy Béla IV. el. o. t. Küldöd a 3-ik szám megfejtését. Nagyon helyes. A jó rejtvényfejtők könnyen megtanulják majd a számant. No, aztán a színházat játszottatok és te az iskolakerülő szerepét kaptad. Az előadásotok nagyszerűen sikerült. Ennek már én is örülök. A rejtvényed a sorsoláson részt vesz. — Hódís Ilke III g. o. t. Bemutatkozó leveledből álljon itt e pár sor. „Drága Cimborák! Hogy be is kell mutatkoznom ez már nem újság. Pár mesével, versikével, ha sikerülnek, kis lapunkban olykor-olykor én is részt veszek. Addig is sok szeretettel gondol reátok, sok minden jót kíván nektek új kis cimborátok.” Bátor bemutatkozó volt Ilke! A rejtvények jók. A rajzaid kiállításra kerülnek. — Bara István. Megfejtésed idejében beérkezett. — Váry Imre. Szíves sorait és jókívánságait jóleső örömmel olvastam. Az előfizetés apr. 1-ig rendben van. Egyéb adósság most nem áll fenn. Munkatársainknak küldött üdvözlét im átadom. További kitartását az Uj Cimborá mellett követendő példát állítjuk mindenki elé. — Klein Gizike IV. el. o. t. Kérdezed, hogy Bodnár Irma néni nem ír már az Uj Cimborának? Dehogy is nem! Talpas és Barnabás kalandjait nagy

érdeklődéssel olvasod; azt szeretnéd, ha nagyon soká tartana még. — Mikes Jancsika III. el. o. t. Nagy izgalommal várjátok, hogy ki fog a legközelebbi rejtvény sorsoláson nyerni. Ezt most még én sem tudom megmondani, kis cimborá. A pótló rejtvényt jól megfejtetted a 3-ik számból. Az előfizetési díj megérkezett. — Budaházi Zoltán II. el. o. t. A rejtvény sorsoláson nyert jutalomkönyvnek nagyon-nagyon örültél, már ki is olvastad. Leveledből úgy látom, hogy jó levelező kis cimboránk leszel. — Hajdu Zoli I. g. o. t. Az ottani kis cimborák írják, hogy ismét nagy beteg voltál. Ezt szomorúan hallok. Remélem azonban, hogy már jobban vagy azóta. No, csak gyógyulj meg mihamarabb Zoli. —

FEJTÖRŐ

Rovatvezető: Sólyom István.

1. Betűrejtvény.

T T T T T T kv
k

2. Kockarejtvény.

k	k	k	k
ö	ö	ö	ö
a	a	ó	ó
r	r	r	r

E betűk úgy osztandók el, hogy azok balról jobbra s felülről lefelé olvasva a következő szöveget adják ki.

1. Ami nem mulandó.
2. Komának is hívják.
3. Erős házi állat.
4. Szőlőt támogatja.

Megfejtési határidő 1935. márc. 2.

Az utolsó két számban közölt rejtvények megfejtését, valamint a megfejtők és nyertesek nevét helyszüke miatt a február 30-iki számunkban fogjuk közölni.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA.

Főmunkatárs: **TELEKY DEZSŐ,**

Kiadja: a Minerva Nyomdai Műintézet R.-T. Cluj.